

NORDDAL KOMMUNE
Kontrollutvalet

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordføreren
Revisor
Rådmann

Medlemene av Kontrollutvalet

INNKALLING TIL MØTE I NORDDAL KONTROLLUTVAL

Det blir med dette kalla inn til møte i kontrollutvalet

Tysdag, 27.08.2019 kl. 11.00 på Norddal rådhus

SAKLISTE:

- Sak 11/19 - Godkjenning av møtebok frå møte 22. mai 2019.
- Sak 12/19 - Innstilling på val av revisjonsordning og revisor for Fjord kommune etter 1. januar 2020
- Sak 13/19 - Vurdering av revisors uavhengighet.

Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 70 17 21 58 eller 926 11735 til dagleg leiar eller e-post : <mailto:bjorn.tommerdal@sksiks.no>

Solveig Linge Stakkestad
nestleiar
(sign.)

Sak 11/19 - Godkjenning av møtebok frå møte 22. mai 2019.

KONTROLLUTVALET I NORDDAL KOMMUNE

MØTEBOK

Møtedato: 22. mai 2019

Møtestad: Rådhuset i Norddal kommune kl. 10.00

Møtet vart leia av: Gudmund Relling.

Elles til stades: Solveig Linge Stakkestad og Turid Aspehjel

= **3 voterande**

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar Bjørn Tømmerdal.

Frå Kommunerevisjon 3 møtte Knut Gunnar Alnes.

Frå administrasjonen møtte økonomisjef Arne Krohn.

Det var ingen merknader til innkallinga og sakslista blei godkjend.

Sak 07/19 - Godkjenning av møtebok frå møte 13. mars 2019.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Møtebok frå møte 13. mars 2019 blir godkjent.

Sak 08/19 - Årsmelding 2018 Norddal kommune.

Sakspapir frå kontrollutvalsekretariatet datert 15.mai 2019

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek årsmelding 2018 for Norddal kommune til vitande.

Sak 09/19 - Årsrekneskap 2018 Norddal kommune.

Sakspapir frå kontrollutvalsekretariatet datert 15. mai 2019

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak til uttale: Norddal

kommune sin rekneskap for 2018 blir godkjent.

Sak 10/19 - Årsmelding 2018 Norddal kontrollutval.

Sakspapir frå kontrollutvalsekretariatet datert 15. mai 2019

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Det framlagte forslaget til årsmelding datert 15. mai 2019 blir vedteke som årsmelding 2018 for Norddal kontrollutval.

Møtet var slutt kl. 11.00

Gudmund Relling
leiar
(sign.)

Solveig Linge Stakkestad
nestleiar
(sign.)

Turid Aspehjel
medlem
(sign)

Sak 12/19 - Innstilling på val av revisjonsordning og revisor for Fjord kommune etter 1. januar 2020

BAKGRUNN

Sommaren 2018 vart det oppretta kontakt mellom Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS (Komrev3 IKS) og Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRREV IKS) for å diskutere moglegheit for samanslåing. Det vart nedsett eit forhandlingsutval som utarbeidde rapporten «Nye Møre og Romsdal Revisjon».

Representantskapa i dei to selskapa slutta seg til konklusjonar og innstilling i vedlagde rapport.

Med heimel i kommunelova § 78 nr. 3 og 4, er kontrollutvalet tillagt innstillingsretten i spørsmål om val av revisjonsordning og revisor.

Inndelingslova § 26 Fellesnemnd 5. ledd seier følgjande:

Nemnda kan få fullmakt til å tilsetje personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.

Det går fram av fellesnemnda for Fjord kommune sitt mandat at denne har delegert mynde til å velje revisjonsordning og revisor for Fjord kommune. Fellesnemnda må då fatte vedtak på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala i Norddal og Stordal kommunar.

Stifting av selskapet og godkjenning av vedtekter, jf. anbefaling frå representantskapet, ligg til rådmannen å førebu og legge fram for formannskapet med innstilling til kommunestyret. Dette vart vedteke i Norddal kommunestyre 14.3.2019.

VURDERING

Dette saksframlegget vil innehalde vurderingar knytt til val av revisjonsordning og val av revisor.

Val av revisjonsordning

Når ein kommune har gjennomført val av revisjonsordning, så vert det vanlegvis ikkje gjort ei ny vurdering av dette, utan at det blir teke initiativ til det. Sjølv om det ikkje er teke noko initiativ til å vurdere ei anna revisjonsordning no, så vurderer sekretariatet at det er naturleg at kontrollutvalet og kommunestyret får ei oversikt over dei ulike alternativa som er å velje i.

1. Revisjon i eigenregi - tilsetje eigen revisor

Dette er ikkje eit reelt alternativ. Revisor vil ikkje ha eit fagmiljø, og kompetansen som kommunen vil få tilført ville vere avgrensa til ein eller to personar. Kostnadane vil derfor bli høge, og ein vil vere svært sårbar ved sjukdom og avgang i stillinga. Det er nokre få store kommunar og fylkeskommunar som har denne løysinga, f.eks.; Oslo kommune og Trondheim kommune.

2. Revisjon i eigenregi - delta i interkommunalt samarbeid

Kommunane i Møre og Romsdal har sidan 1993 delteke i interkommunale revisjonsordningar. Midsund kommune deltek i Komrev3 i IKS saman med 11 andre kommunar.

Representantskapa i MRREV IKS og KomRev 3 IKS har vedteke å slå seg saman, og innstille på at Møre og Romsdal Revisjon SA blir stifta. Eigarane i føretaket vil då frå 1.1.2020 vere Møre og Romsdal fylkeskommune, 6 kommunar på Nordre Sunnmøre og 15 kommunar i Romsdal og på Nordmøre, til saman 22 moglege eigarar.

Dersom kommunen vel å halde fram med revisjon i eigenregi, så er det Møre og Romsdal Revisjon SA som må veljast som revisor. Ein har ikkje nokon alternativ revisor å velje dersom ein går for revisjon i eigenregi, då verken Komrev3 IKS eller MRREV IKS ikkje lenger vil eksistere som noko alternativ.

Revisjon i eigenregi – interkommunalt samarbeid – føreset at ein har nok deltakarar til at ein kan ha ei løysing som er robust nok når det gjeld kapasitet og kompetanse. Ordninga må også kunne vere konkurransedyktig i høve til pris. Møre og Romsdal Revisjon SA vil ha revisjon etter medgått tid.

3. Konkurransetsetting av revisjonstenestene

Det er ingen kommunar i Møre og Romsdal som har konkurransetsett revisjonstenestene.

Innkjøp av revisjonstenester fell inn under reglar om offentleg innkjøp, og reglar som følgjer av EØS-avtalen. Reglane set krav til kva for prosedyre ein må følgje, avhengig av kor stor kontrakt det er snakk om. Etter nasjonale reglar så må ein lyse ut anbodskonkurranse når verdien på kontrakten er meir enn 1,3 mill. kroner. Når verdien på kontrakten overstig 2 mill. kroner, så krev EØS-avtalen at anbodet må kunngjerast i heile EØS-området, noko som vil vere tilfelle for denne kontrakten. Når ein skal rekne ut kor stor kontrakten er i høve til desse reglane, så må ein sjå på alle åra kontrakten gjeld under eitt.

Reglane for offentleg innkjøp er omfattande. Ein må også ut med ny anbodskonkurranse jamleg, ca. kvart 4. år. Det kan vere ei utfordring å utforme eit anbod som gir dei revisjonstenestene ein ønsker. Korleis vektar ein til dømes pris i høve til kvalitet?

Fordelen med privat revisjon kan vere at prisen truleg kan vere noko lågare på spesielt rekneskapsrevisjon, fordi det er fleire tilbydarar i marknaden som yt slike tenester. Ein annan fordel kan vere at ein kan setje spesifikke krav til kva kompetanse ein ønsker; som er særleg aktuelt ved forvaltningsrevisjon. Ulempene kan vere mindre kunnskap om kommunal revisjon og lokale forhold.

Det vil også koste noko å gjennomføre anbodskonkurranse.

3. Delt løysing

Det er også mogleg å velje ei revisjonsordning der ein har revisjon i eigenregi når det gjeld forvaltningsrevisjon, og privat revisjon når det gjeld rekneskapsrevisjon, eller omvendt.

Val av revisor

Norddal kommune har dei siste åra fått revisjonstenester frå Komrev3 IKS.

Det er kontrollutvalet sitt ansvar å sørge for at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kontrollutvalet får framlagt revisjonen sine planar, og det blir rapportert undervegs i revisjonsarbeidet om løpande revisjon. Kontrollutvalet vurderer også kvaliteten på dei rapportar og undersøkingar som revisjonen gjennomfører på oppdrag frå kontrollutvalet.

Det er å merke seg at kontrollutvalssekretariatet og kontrollutvalet si vurdering av revisjonskvalitet i stor grad er avgrensa til ei vurdering av formelle kvalifikasjonar, revisor si rapportering og i mindre grad sjøve revisjonsutføringa.

Møre og Romsdal Revisjon SA vil fakturere for revisjon etter medgått tid, det er difor for tidleg å anslå kva revisjonskostnadane faktisk vil bli. Det er likevel kommunisert at dersom administrasjonen er god til å dokumentere rekneskapen og internkontrollprosessen, så vil revisjonen trenge mindre tid til å gjennomgå årsrekneskapen. Dette vil føre til lågare revisjonskostnader.

Bakgrunnen for val av samvirkemodell er drøfta nærare i kapittel 5 i rapporten.

Deltakarar: Det blir lagt opp til at Møre og Romsdal fylkeskommune og 21 kommunar vil ha revisjonstenester frå Møre og Romsdal Revisjon SA frå 1.1.2020.

Kompetanse: Det blir i rapporten frå arbeidsgruppa peika på generelle årsaker til utviklinga med større revisjonseiningar; sterkare fagmiljø med større moglegheit til fagleg spesialisering, redusert sårbarheit, økonomiske stordriftsfordelar i forhold til administrasjon, større fleksibilitet ved kommunesamanslåingar og attraktivitet som arbeidsgjevar.

Ser ein på landsplan, så har mange av dei kommunale revisjonsselskapa dei siste åra blitt slått saman til større revisjonsselskap.

Det går fram av rapporten som arbeidsgruppa har utarbeidd at det har vore ein grundig diskusjon om organisasjonsform. Representantskapa har vedteke å stifte selskapet som eit samvirkeføretak. Dette er ei organisasjonsform som kommunane er lite kjent med. Revisjon Midt-Norge SA har frå 1.1.2018 levert revisjonstenester til dei fleste trøndelagskommunane, og prosessen ved stiftinga vart då kvalitetssikra av KS Bedrift. Det er denne etableringa som i stor grad er blitt brukt som mal for etableringa av Møre og Romsdal Revisjon SA.

Det blir framheva i rapporten at føretaksforma er kjenneteikna ved at medlemskap er fleksibelt. Det er slik at medlemmer i føretaket kan melde seg inn og ut, utan at det må behandlast ny selskapsavtale i alle kommunestyra. Reglane om behandling i eigarorgan er tilsvarande som for AS, med mindre krav til deltaking på møte i eigarorgan enn IKS-modellen for å kunne gjere vedtak. Men i fleksibiliteten ligg også ein risiko i at føretaket kan bli redusert, ved at medlemmene enkelt kan seie opp avtalen. På den andre sida er det også enklare for andre kommunar å tre inn som nye medlemmer.

I dag er det kommunestyret som utnemner personar til representantskapet, med personlege varamedlemmer. Det er også kommunestyret som godkjenner selskapsdokument og endringar av desse. I samvirkeføretaket vil det også vere kommunestyret som utnemner medlemmer til årsmøtet, men der kan medlemmer møte i eigarorganet med fullmakter. Det meste av føretaksstyringa skal i utgangspunktet skje i styret og ikkje i det øvste eigarorganet i føretaket,

som er årsmøtet. For å bøte på dette er det i vedtektene lagt inn at årsmøtet skal ha 3 oppgaver som etter samvirkelova skulle ligge til styret:

- vedta budsjett for komande år etter forslag frå styret
- vedta økonomiplan for dei 4 neste åra etter forslag frå styret
- vedta overordna mål og retningsliner for drifta.

Det blir også peika på at det er enklare å samle og gjennomføre møte i eigarorganet, der ein kan møte med fullmakter, og det ikkje er så strenge krav til tal på medlemmer for å gjennomføre vedtak som i eit IKS.

Ein annan forskjell er at eigarane i IKS har økonomisk ansvar i samsvar med prosent- eller brøkdeler av eigarskap. Interkommunale selskap kan ikkje gå konkurs. Medlemmene i eit samvirkeføretak pliktar eventuelt å betale inn innskotsbeløp i føretaket, og er ansvarlege kun for dette beløpet. Føretaket kan gå konkurs. Dette kan innebære ein noko større risiko for dei tilsette. Dei tilsette i dagens to selskap som ønsker samanslåing stiller seg positive til samanslåinga av dei to revisjonsselskapa.

Anbefalingar

Det er fordelar og ulemper både med revisjon i eigenregi og konkurranseutsett revisjon. Ved vurdering av revisjonsordning så er det ikkje uvanleg at haldningar til konkurranseutsetting eller ikkje er medverkande. Nokre har ei grunnhaldning om at konkurranseutsetting er bra, men andre meiner at ei kommunal løysing er den beste. Sekretariatet finn det ikkje naturleg å drøfte denne tilnærminga, sidan slike signal ikkje har kome fram så langt i prosessen.

Interkommunalt samarbeid er den revisjonsløysinga kommunane i Noreg har mest erfaring med. Det er forventat at kompetansebredde og stordriftsfordelar aukar i eit større selskap. Det er også forventningar til at det nye selskapet i større grad må klare å utnytte fordelene med å ha rekneskapsrevisorar og forvaltningsrevisorar i eitt selskap.

Som utgreiinga dagens revisjonsselskap har fått gjennomført viser, så gir denne føretaksforma ei meir fleksibel ordning dersom kommunen ved neste korsveg ønsker å velje konkurranseutsetting av revisjonstenestene. Då kan kommunen enkelt seie opp avtalen, utan at alle deltakarkommunane må behandle saka på nytt.

I høve til kommunelova § 78, pkt. 3 og 4, skal kommunestyret sitt vedtak om val av revisjonsordning og val av revisor treffast etter innstilling frå kontrollutvalet. Sekretariatet anbefalar kontrollutvalet å be fellesnemnda om å godkjenne at nye Fjord kommune vel revisjon i eigenregi, og at Møre og Romsdal Revisjon SA blir vald som kommunen sin revisor.

Sekretariatet si innstilling til vedtak:

Norddal kontrollutval innstiller til Fellesnemnda i Fjord kommune om å gjere følgjande vedtak:

1. Fellesnemnda vel revisjon i eigenregi for Fjord kommune.
2. Fellesnemnda vel Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor for Fjord kommune, så framti selskapet blir stifta som planlagt.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Sak 13/19 - Vurdering av revisors uavhengighet.

Vedlegg: Brev frå Kommunerevisjon 3 IKS datert 17. juni 2019.

Bakgrunn:

Oppdragsansvarleg revisor og revisor sine medarbeidarar på oppdraget skal vere uavhengige. Dei kan ikkje ha ei tilknytning til kommunen som går ut over ei uavhengig eller objektiv gjennomføring av revisjonen. Dette inneber mellom anna at dei ikkje kan:

- Ha andre stillingar, eller være medlem av styrande organ, hjå kommunen eller verksemd som kommunen har økonomiske interesse i.
- Delta i eller ha funksjoner i anna verksemd dersom dette er i konflikt med rolla som revisor for kommunen.

I vurderinga av om revisor er uavhengig, er det også relevant om revisor sine nærstående eller revisor sine medarbeidarar har tilknytning til kommunen.

Det er vidare lagt avgrensingar på kva andre tenester revisor kan levere til kommunen. Dette gjeld:

- Rådgevingstenester dersom desse er eiga til å reise tvil om revisor er uavhengig.
- Tenester som har med leiing og kontroll i kommunen å gjere.
- Å opptre som fullmektig for kommunen.

Dei som utfører revisjon for kommunen skal sjølvje vurdere fortløpande om dei er uavhengige. Oppdragsansvarleg revisor skal årleg levere ei skriftleg eigenvurdering av sitt sjølvstende (uavhengigvurdering) til kontrollutvalet. Denne ligg som vedlegg.

Oppdragsansvarleg revisor kan vurdere å endre fordelinga av oppgåvene til dei enkelte medarbeidarane over tid, slik at ein enkelt revisor ikkje blir sitjande med dei same oppgåvene over ein for lang periode.

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalet i Norddal kommune tek revisors vurdering av uavhengighet til vitande.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Til kontrollutvalget

i Norddal kommune

Vurdering av uavhengighet

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. I Komrev3 IKS revisjonsplaner vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i revisjonsplanen. Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til dette punktet.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kap. 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

I flg. Kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i (fylkes)kommunen eller i virksomhet som (kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

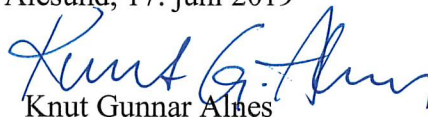
5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges, dvs. kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven
8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Revisors egenvurdering av punktene ovenfor

Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>

<p>Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit</p>	<p><i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i></p>
<p>Pkt. 4: Nærstående</p>	<p><i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Norddal kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i></p>
<p>Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet</p>	<p><i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Norddal kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p> <p><i>Før slike tjenester utføres av Komrev3 IKS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p>
<p>Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver</p>	<p><i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Norddal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i></p>
<p>Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige</p>	<p><i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Komrev3 IKS for tiden opptre som fullmektig for Norddal kommune.</i></p>
<p>Pkt. 8: Andre særegne forhold</p>	<p><i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tillitten til min uavhengighet og objektivitet.</i></p>

Ålesund, 17. juni 2019

Knut Gunnar Alnes

Oppdragsansvarlig revisor Norddal kommune